

NRC brieven

EEUWENOUE TRADITIE VAN SPOT OVER VROUWELIJK DENKVERMOGEN

Trudy Dehue

9 december 2024

De 'stijgende abortuscijfers' hebben tot ongebreidelde *mansplaining* geleid. De standaardreactie is dat vrouwen zich massaal door sociale media laten misleiden. Het praatprogramma *Beau* illustreerde deze overtuiging met een compilatie aan hilarische clipjes van zelfbenoemde experts over grote gevaren van de pil, met 'natuurlijke anticonceptie' als alternatief.

Maar laten vrouwen zich daar echt in toenemende mate door misleiden? Het artikel [Vrouwen die ongewenst zwanger raken, zijn niet dom of onwetend](#) (4/12) verschaftte een overtuigende weerlegging van die assumptie.

Aan dat betoog valt nog iets belangrijks toe te voegen: [het staafdiagram van de Inspectie dat aanleiding was](#) tot de morele paniek, toont in één oogopslag dat alleen de cijfers voor de eerste zeven weken zwangerschap zijn gegroeid, wat nota bene in de eerste vijf weken na een bevruchting is. Voor de perioden daarna toont hij juist een dalende lijn.

Met de achtste week meegeteld vindt ruim 77 procent van de afbrekingen plaats in de eerste zes weken na de bevruchting en voor de eerste 10 weken is het getal zelfs 87 procent, [voegde FIOM toe](#). Waar blijft de tevredenheid daarover? Waar blijven de complimenten aan vrouwen voor hun kennelijke oplettendheid na een ongewenste bevruchting (altijd door een man overigens)?

Het aantal vroege ingrepen is inderdaad meer toegenomen dan dat het aantal latere afgenomen is. In absolute zin is er dus wel een stijging, maar daarbij spelen nog een paar onderling samenhangende factoren mee.

Tot in de jaren tachtig van de vorige eeuw telde 'het opwekken van de menstruatie' of 'een overtijdbehandeling' niet als een abortus, want dat woord was gereserveerd voor het beëindigen van een gevorderde en overduidelijke zwangerschap. Maar gaandeweg is men de overtijdbehandelingen gaan meetellen bij het aantal abortussen.

Sinds een jaar of vijf zijn er bovendien zelfs tests die nog vóór een uitgebleven menstruatie een bevruchting kunnen signaleren, als de innesteling van de eicel ook nog niet volledig is. Die tests zijn geen 'zaadcelalarm' of 'bevruchtingstest' gedoopt, maar zwangerschapstest, en toen werd het allervroegste stoppen van het innestelings- en ontwikkelingsproces eveneens een 'abortus'.

De stijging in de abortuscijfers is een internationale trend, en in de periode waarover de huidige Nederlandse cijfers gaan, vond die nieuwe test ook internationaal meer ingang. En zo moet de vroegere spontane miskraam eveneens in een abortus provocatus zijn veranderd. Ongewenst bevruchte vrouwen zijn de miskramen daardoor immers steeds meer vóór.

Het aantal vroegere miskramen bij hen valt niet te achterhalen, omdat alleen die bij geconstateerde zwangerschappen van gewenst zwangere vrouwen te registreren zijn. Voor hen houden de deskundigen het cijfer aan [van 15 tot 20 procent in de eerste tien weken na de bevruchting](#). En hoe priller de zwangerschap, hoe groter de kans. Dat percentage zou dus beduidend hoger zijn als ook de ongewenste zwangerschappen meegenomen konden worden.

De 'gestegen abortuscijfers' zijn, kortom, net zo goed als 'gestegen voorzichtigheidscijfers' te bezien. Maar velen handhaven liever de eeuwoude traditie van spot over gebrekkig vrouwelijk denkvermogen.

Trudy Dehue

auteur van 'Ei, foetus, baby'

Een versie van dit artikel verscheen ook in [de krant van 9 december 2024](#).